

FORMÅL

Beskrivelsen har til formål at sikre en effektiv håndtering af bygherrens pligter ved bygge- eller anlægsprojekter. Herved skabes et godt grundlag for, at sikre et godt arbejdsmiljø under udførelsen af projektet og drifts- og vedligeholdelsesopgaver i det færdige byggeri.

OMFANG

Som bygherre er man omfattet af reglerne i Bekendtgørelse nr. 1416 om bygherrens pligter, når der ved et bygge- eller anlægsprojekt forventes, at være mere end en arbejdsgiver til stede samtidigt på pladsen.

Er dette tilfældet, har bygherren ansvaret for at følgende opgaver gennemføres ved bygge- eller anlægsprojektet:

- 1) Udpegning af en koordinator til at koordinere sikkerhed og sundhed under projekteringen.
- 2) Udpegning af en koordinator til at koordinere sikkerhed og sundhed under udførelsen.
- 3) Afgrænsning af sikkerhedsforanstaltningerne og de enkelte arbejdsgivers opgaver i fællesområderne, inden arbejdet går i gang.
- 4) Udarbejde en Plan for sikkerhed og sundhed, inden byggepladsen etableres og ajourføre den under udførelsen.
- 5) Udarbejde en journal for særlige drifts- og vedligeholdelsesopgaver i forbindelse med projekteringen og ajourføre journalen under udførelsen.
- 6) Anmeldelse af bygge- eller anlægsarbejdet til Arbejdstilsynet:
Når mindst 20 mand er beskæftiget samtidig i 30 dage, eller når arbejdsmængden overstiger 500 manddage.

Hvis bygherren vælger at overdrage gennemførelsen af sine opgaver til en anden person eller firma, vil ansvaret for opgavernes gennemførelse dog fortsat ligge hos bygherren.

Bygherren skal i øvrigt medvirke til, at arbejdsgiveren kan udføre arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, uanset byggeriets størrelse.

Bygherrens pligter efter arbejdsmiljøloven kan læses i:

Bekendtgørelse nr. 1416 Bygherrens pligter, der uddybes i At-vejledning F.1.2 Bygherrens pligter.

Begge kan findes på Arbejdstilsynets hjemmeside: www.at.dk

GENERELT

Koordinatorens kompetencer.

Uanset om koordinatoren skal koordinere sikkerhed og sundhed under projektering eller under udførelse, skal personen have følgende kompetencer:

Kompetencekrav	Antal beskæftigede på byggepladsen		
	> 10	5 – 10	< 5
Sagkyndig viden om bygge- og anlægsområdet, herunder have kendskab til byggeriets aktører.	X	X	X
Fornøden viden om sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål inden for bygge- og anlægsområdet.	X	X	
Praktisk erfaring i ledelse af et bygge- og anlægsarbejde.	X		
Skal have gennemført arbejdsmiljøuddannelsen for koordinatører inden for bygge- og anlægsområdet. ^{*)}	X		

^{*)} En arbejdsmiljøuddannelse der er gennemført i perioden 1. april 1991 - 1. januar 2006 er gyldig.

Der findes ingen kriterier for opfyldelse af de tre første kompetencekrav, men det anbefales, at der fremlægges dokumentation for kompetencerne gennem referencer til gennemførte opgaver fx på CV. Under alle omstændigheder bør kursusbeviset for gennemført arbejdsmiljøuddannelse forlanges fremvist.

Det anbefales, at bygherren indgår en skriftlig aftale om koordineringsopgaven. Aftalen bør indeholde en ydelsesbeskrivelse, der tydeliggør bygherrens forventninger til en god koordinering.

Se bilag 1: *Overdragelse af bygherrens pligter efter arbejdsmiljøloven. Koordinering af sikkerhed og sundhed under projekteringen.*

Se bilag 2: *Overdragelse af bygherrens pligter efter arbejdsmiljøloven. Koordinering af sikkerhed og sundhed under udførelsen.*

Udpegning af en koordinator til at koordinere sikkerhed og sundhed under projekteringen.

Koordinatoren skal udpeges senest, når projekteringen igangsættes. Alle projekter og delprojekter, som bygherren den 1. januar 2009 eller senere indgår aftale om igangsættelse af, er omfattet.

Koordinationsopgaver under projekteringen.

Koordinatoren skal:

1) koordinere i forbindelse med projektering, undersøgelse og udarbejdelse af byggeprojektet, og tage hensyn til de generelle principper for forebyggelse på området sikkerhed og sundhed, som er angivet i bilag 2 herunder navnlig:

a) i forbindelse med arkitektoniske, tekniske og/eller organisatoriske valg med henblik på at planlægge de forskellige arbejder eller arbejdsfaser, som skal udføres efter hinanden og

b) i forbindelse med vurdering af den periode, som skal afsættes til udførelse af de forskellige arbejder eller arbejdsfaser.

2) udarbejde en plan for sikkerhed og sundhed.

3) udarbejde en journal, som er tilpasset bygningens eller anlæggets karakteristika, og som indeholder en liste over de særlige forhold vedrørende sikkerhed og sundhed, der bør tages hensyn til i forbindelse med eventuelle fremtidige arbejder. Journalen kan indgå i den liste, der udarbejdes af den projekterende. Det skal aftales på forhånd, om opgaven med at udarbejde journalen skal udføres af den projekterende eller bygherrens koordinator. Under alle omstændigheder har bygherren det endelige ansvar for, at opgaven udføres.

Udpegning af en koordinator under udførelsen.

Koordinatoren skal udpeges senest når byggepladsen etableres.

Koordinationsopgaver under udførelsen.

Koordinatoren skal:

- 1) Afholde sikkerhedsmøderne på de store byggepladser samt følge op på beslutningerne.
- 2) Koordinere
 - planlægning,
 - tilrettelæggelse af samarbejdet,
 - forebyggelse på byggepladsen,
 - anvendelse af PSS,
 - arbejdsgivernes kontrol med arbejdsprocesserne.
- 3) Ajourføre PSS.
- 4) Tilpasse journalen for det færdige byggeri.
- 5) Koordinere og kontrollere i fællesområderne på de store byggepladser.

Afgrænsning af fællesområderne.

Bygherren skal inden byggepladsen etableres sørge for, at det er afgrænset hvor, samt hvornår på byggepladsen, der vil være flere virksomheder beskæftiget samtidigt.

Bygherren skal træffe aftale med de enkelte arbejdsgivere om, hvem der har ansvaret for at etablere, vedligeholde og fjerne de forskellige sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne.

Koordinatoren skal sørge for, at der foretages løbende afgrænsning, når der opstår nye fællesområder på byggepladsen.

Afgrænsning af fællesområderne skal fremgå af PSS.

Bygherren skal have bistand fra sin koordinator til opgaven. Hvor koordinatoropgaven for projekteringen og for udførelsen gennemføres af to forskellige firmaer/personer, kan denne opgave med fordel løses i samarbejde mellem de to koordinatore. På denne måde kan sikres, at der overbringes tilstrækkelige informationer om sikkerhed og sundhed fra projekteringen til brug for koordineringen under udførelsen.

Det anbefales endvidere, at de valgte entreprenører inddrages i forbindelse med afgrænsningen, således at deres bud på gennemførelse af opgaverne indgår i planlægningen.

Udarbejdelse af Plan for sikkerhed og sundhed (PSS).

>1 arbejdsgiver	≤ 10 beskæftigede	>10 beskæftigede
Bilag 1 arbejde	PSS ^{*)}	PSS
"Almindeligt" arbejde	Ingen krav om PSS	PSS

^{*)} PSS'en skal kun omfatte bilag 1-arbejdet.

Det anbefales, at bygherren sikrer sig en forsvarlig udarbejdelse af PSS'en. Dette kan fx gøres ved, at bygherren har sit eget paradigma, som skal anvendes. På denne måde kan bygherren hurtigt få overblik over, at alle nødvendige informationer er indarbejdet.

Anmeldelse af byggepladsen.

Bygge- og anlægsarbejdet skal anmeldes til Arbejdstilsynet når mindst 20 mand er beskæftiget samtidigt i 30 dage, eller når arbejdsmængden overstiger 500 manddage.

Er det hele med?

Det anbefales, at bygherren sikrer sig, at alle opgaverne bliver gennemført. Til dette formål kan anvendes bilag 3: *Checkliste for bygherrens pligter*.